

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachr.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachr., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekkstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsebet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
banii pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 banii!

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în de-gară și
Abonamente pentru Austria-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nu colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un asem-
plar 10 banii. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 28.

Brașov, Duminică 6 (19) Februarie.

1905.

Kossuth și Austriacii.

Erî și-a ținut noua cameră un-
gară prima sa ședință. A fost, cum
s'ar dice în limbajul usitat la noi,
o întâlnire de cunoștință a deputa-
ților vechi și noi, aleși în dieta de
față. A presidat bătrânul kossuthist
Madarasz, care de câte-va decenii
face pe președintele de etate la con-
stituirea camerelor nou alese.

De astă-dată Madarasz neindu-
plecatul 48-tist a fost în elementul
său și decă l'a genat ceva, a fost
de sigur numai, că i-s'a dat sfatul
de cătră partisanii săi să vorbescă
mai scurt, când el ar fi fost mai mult
ca orî și când dispus a spune tot ce
avea pe inimă. Una însă a trebuit
să-o spună, că după convingerea lui
e nelegal și nevalabil tot ce preșe-
dintele și guvernul trecut au pus la
cale în contra vechiului regulament
al camerei și că densusl numai pe
basa acestui regulament, cel adevê-
rat, e capabil și gata a conduce des-
baterile camerei.

Declarațiunea acêsta a semnalat
schimbarea, ce s'a făcut în conste-
lația partidelor. Noua cameră numai
ași va fi deschisă formal printr'un
autograf regesc și va procede, după
verificarea mandatelor celor aleși, la
constituirea ei definitivă.

În timpul cel mai apropiat se
pare că noul parlament nu va avê
nici un rol, ci va fi amânat până la
rezolvarea crizei și numirea noului
guvern. După toate semnele acêsta
nu se va putê întâmpla așa curênd.
O simt și cei din coalițiunea opozi-
țională, și de aceea se pare că în-
suflețirea lor n'a putut să se mani-
feste cu putere elementară la prima
întâlnire de erî, cum ar fi fost decă
situațiunea era mai puțin încordată
și încurcată.

Se observă binișor din enuncia-
țiunile șefilor opoziției unite, că de-
clarațiunile hotărîte, ce le-au făcut

guvernul și șefii partidelor în parla-
mentul vienes, i-au impresionat a-
dênc și i-au cam pus pe gânduri.
Natura legăturai cu Austria aduce
cu sine ca și acêsta să aibă un cu-
vênt când se tratêză de desființarea
pactului de la 1867.

Ministrul președinte Gautsch s'a
întrepus categoric pentru apêrarea
intereselor austriace și a pozițiunei
de mare putere a monarhiei, care,
cum dîse, e rezultatul unui proces
istoric de sute de ani și e recunos-
cută ca o necesitate de puterile Eu-
ropei. „Nu ne vom mârghini numai
la cuvinte, când va fi vorba să apê-
răm aceste interese“, adause Gautsch.

Tot așa de tare și hotărîtă a
fost declarațiunea conducătorului
Cehilor Dr. Kramatz, din care s'a
vêdut c'a fost greșită părerea ace-
lora, cari în urma unor telegrame
adiesate lui Kossuth de cătră-va Cehi
estremi radicali au conchis, că Cehii
sunt gata a da mână de ajutor Ma-
ghiarilor pentru a realiza uniunea
personală. Și Kramatz s'a pronunțat
în favorul pozițiunei de putere mare
a monarhiei, el voesce o monarhie
tare care să nu fie supusă discre-
țiunei „puterilor vecine nordice“.

Într'un articol ce-l scrie Kos-
suth în diarul „Magyarország“ de
ași, el se plânge, că opiniunea pu-
blică din Austria e condusă de un
curent contrar nisuițelor maghiare
de independență deplină; curent care
îngreunêză mult situațiunea și îm-
piedecă ca majoritatea de față a
dietei ungare să-și validezeze prin-
ciipiile sale.

Francisc Kossuth și-a formulat
planul ca Ungaria independentă, și
în afară de Domnitorul comun cu
totul despărțită de Austria, să dea
mână și să trăescă în pace cu Aus-
tria federalistă. El a crezut, că în-
dată Slavii din Austria, în frunte cu
Cehii, vor deveni și ei ca Germanii,
amicii uniunei personale cu Ungaria.

N'a fost însă tocmai așa. Cu
deosebire Cehii țin încă tare la ceea
ce exprimă prin cuvêntul „Gesamt-
monarchie“. Ei se tem, că divisân-
du-se monarhia în două state inde-
pendente, puterea ei va slăbi și Aus-
tria va ajunge sub protecțiunea și
tutoratul Germaniei, în care ca ele-
mentul cehic ar fi covêrșit de ma-
rea germană, ce 'l impresoră.

Înțelegem dêr bine, de ce se
plânge Kossuth, că „Domnitorul e
constrins a ține sêmă și de voința
celuilalt stat dualist, care nu se arată
prietinos față cu nisuițele Ma-
ghiarilor“.

„Înainte cu câteva zile“, dîce
Kossuth, „m'am dus cu ramura de
finic alianței credincioșe la Viena,
anunțând vecinica amicitie între sta-
tul maghiar și națiunile și poporele
Austriei, care e și realizabilă decă
vom delătura vechile și continuile
frecări; dêr abia m'am depărtat de
acolo și s'a și pornit povoiul senti-
mentelor antimaghiare încă și la a-
ceia, cari și-ar recâștiga vechile
drepturi ale patriei lor, în cas când
s'ar realiza principiile nôstre“ (adecă
la Cehi).

Așa se prezintă situațiunea în
momentele când contele Iuliu An-
drassy se va înfățișa din nou în au-
diență la palatul din Viena.

Brașov, 5 (18) Febr. 1905.

Dieta ungară a fost deschisă erî la
ôrele 10 a. m. La deschidere a asistat
contele Tisza cu toți membrii cabinetului
demisionat. Ședința a fost presidată de
președintele de etate, kossuthistul Iosif Ma-
darász. Acesta declară, că tot ce s'a în-
têmplat în trecut în contra regulamentului
camerei este, o ilegalitate. Va procede, dîce,
conform vechiului regulament al camerei.
S'a închis apoi ședința. Pe stradă li-s'au
făcut mari ovațiuni deputaților opozi-
ționali.

Alegerea de la Cehul-Silvaniei. Ni-se
scrie din Clușiu: Despre alegerea din Ceh
aud grozăvenii, Dîrele din Clușiu vestesc,
că George Pop de Băsesci ar fi căpêtat
numai 25 voturi (!) Un martor îmi spune,
că solgăbirul de acolo a comis o
volnicie ne mai pomenită, ceea-ce explică
lucrul. Alegătorii d-lui George Pop erau
adunați din ziua precedentă în satul vecin
cu Cehul. Diminêta când se între alegătorii
în orașel, la o strîmțore, solgăbirul, sub
pretext de a-i căuta de arme, i-a oprit
pe toți (erau peste o mie) și nu lăsa să
trêcă decăt numai cete de câte 10 înși.
Cei trecuți erau atacați de Unguri cu bâte
și bătuti strășnic. Din încăerarea ce a ur-
mat, George Pop de Băsesci s'a ales cu
câteva lovituri în cap cu bâta. Mihali a
scăpat numai cu fuga. În urma acestor
agresiuni brutale, Pop de Băsesci și-a tri-
mis alegătorii acasă, și aceștia s'au îm-
prăsciat, fără să mai mêrgă la urnă!

Austriacii și pactul. În ședința de
la 16 Februarie a »Reichsrathului«, depu-
tatul Baumgarten a felicitat pe ministrul
președinte Gautsch pentru declarațiunile
sale referitoare la Ungaria. Toți deputații,
dîce, sunt datorî a sprijini guvernul. Paker
a pretins separația de Ungaria. Discuți-
unea s'a închis și s'au ales oratorii prin-
cipali, deputați Șeffer (pro buget) și Baxa
(contra). Primul orator a dis, că Austriacii,
fidelî tradițiunilor, rêmân constanți pe
lângă poziția de mare putere a monarhiei.
Invită pe deputați să pună la o partê cer-
tele de naționalitate și să sară mai bine
în ajutorul fraților asupriți din Ungaria.—
Al doilea orator (Baxa) declară, că partidul
său (Cehii radicali) nu va renunța la ob-
strucție. În ce privește raporturile cu Un-
garia observă, că mai bună este separația
de Ungaria și uniunea personală.

Clubul Cehilor a decis, să fie și el
representat în comisiunea, ce se va alege
pentru a discuta propunerea. Derschatta,
fiind-că nici Cehii n'au motiv a-se eschiva
în fața discuțiunei asupra raporturilor
ungare.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Tot din altă lume.*)

Eram în anii exuberanți ai tinere-
rețelor și mă bucuram cu măsură, uneori
și fără măsură, de tot ce-ți ofere acêsta
etate.

La restaurantul »Crucea Roșie« din
Griesplatz, Graz, abonamentul prân-
dului era numai 8 florini. Supă, rasol, legumă.
Paharul cu bere se plătea deosebit, 6 crei-
țari. Domnișóra Miți, cu ochi ca viorelele,
pelîța obrazului lapte și fragi, pêrul co-
lôrea cucuruzului când dă în copt. Numai
mânilor și piciorulele o stricau. Erau prea
mari l-se cudevnea la fie-care prând bacșiș
doi creițari.

Sêra se mânca à la carte. La masa
unde ședeam eu, mai ședea un student.
I-am uitat numele, deși ar fi trebuit să-l țin
minte căci era un fel de unicum la uni-
versitatea din Graz. Avea 80 de semestre
la facultatea de medicină și tot nu făcuse
încă ultimul rigoros. Făcurăm cunoștință.

Într'o sêră veni la masa nôstră un
preot. Cină, și apoi intră în vorbă cu noi.
Mai veniră doi trei studenți și făcurăm o
singură masă.

Preotul vorbea la început discret și
reservat și cuminte. După vr'un ceas însă
încep să-și piardă frul. Ședea lângă mine
și când a observat că eu mă cam mir de
vorbele lui fără rost, scôse din buzunar
un plic sosit pe adresa lui:

D-lui

X. paroch

in Y.
Carintia.

Localitatea era ștersă cu creionul și
dedesupt scris tot cu creionul „Klagenfurt-
Irrenhaus“.

— D-ta ai fost în ospiciul de nebuni?

— Da. Sunt internat și acum la spi-
tâlul misericordienilor de aici, de unde
am evadat într'un moment nepăzit. Imi
pare rêu de ce am făcut. Fi bun și mă
du acasă. Să ne ridicăm fără să bage ci-
neva de sêmă. Uite ici un florin. Să plă-
tesci o birjă.

Mă cuprinsêră florî. Repede mă ri-
dicai și dîsei: »Plecăm părinte!« Li ajutai

să se îmbrace și eșind pe stradă luarăm
o birje. Când am sosit la pórta spitalului
misericordienilor, ochii preotului se rotiau
sêlbatic. Era timpul suprem să-l ia în pri-
mirê gardienii spitalului.

Imi propusesem de câteva orî să vi-
sitez ospiciul »Feldhof« de lângă Graz, și
am rêmas întotdêuna cu propusul. Așa de
greu se pôte decide omul să trêcă pragul
din lumea asta a realității și conscienței
în lumea halucinațiunilor, ilusiunilor, ma-
niilor! Trebuie să simți o sguduire straș-
nică sufletescă, când treci pragul unui osp-
piciu de nebuni. Tôtă lumea cunoscea însă
pe un locuitor al acestui ospiciu, care
mâna pe străđile orașului, la gară, și pe
la magazine, un car cu boi, făcând diferite
transporte de mărturi. Avea o barbă până
la brâu. De 25 de ani era internat în osp-
piciu și era cel mai normal om din lume
până la un punct. Aici apoi nu suferia
contradicere. Trăia în ilusiunea că el este
împêratul Maximilian, cel executat la Me-
xico. Atâta credea el despre sine, fără să
cêră însă onorurile unui împêrat. Purta
barbă mare ca împêratul Maximilian și
mâna carul cu boi pe străđile orașului!...

Așa imi închipui că vor fi sermanii

alienați inofensivi din Gheel, o localitate în
Belgia, unde trăiesce o colonie de aprôpe
2000 de persoane, suferind de psychosă. O
colonie de nebuni!

Sistemul din Gheel a precedat cu
sute de ani sistemul uman de tratament
introdus prin ospicii abia în timpul din
urmă. În comuna aceea era un paradis al
sfintei Dymphna, la care alergau bolnavii
de psychosă din mari depărtări, în spe-
ranța tămăduirei. Țêranii îi primiau în
casele lor și îi îngrijeau cât timp steteau
acolo așteptându-și vindecarea. Și astăzi
tot țêranii îi îngrijesc în schimbul unei
retribuțiunii pin partea statului.

La noi pe la sate, până în ziua de
astăzi tratărea nenorociților atinși de
alienație este din cele mai barbare. Imi
aduc aminte de un biet țêran din Lozna,
pe care l'am vêdut în copilăria mea legat
cu lanț de bârnelor unui coteț de porci.

Nu este tocmai de mult de atunci,
de când și psihiatria încă întrebuintă mij-
lôce drastice contra nebunilor. Temnița și
cușca și biciul au început să fie înlăturate
abia pe la sfîrșitul secolului XVIII, după
o luptă crâncenă purtată de medicii uma-
nitarî Conolly, Pinel, Hayner împotriva

*) A se vedé n-rile 24 și 25 „G. Tr.“

Alegerile din România. La alegerile din colegiul II după cât se cunosc rezultatele de până acuma, au reușit guvernamentalii în mare majoritate. În Bucuresci opoziția și-a retras candidaturile motivând aceasta cu presiunea din partea partidului guvernamental. În provincie au reușit liberalii numai în două locuri, la Giurgiu (Epurescu) și la Buzeu (Stănescu). Din 5 județe încă nu este cunoscut rezultatul. În Buzeu și Bêrlad va avea loc balotajiu.

Crisa ungară.

Audiențele celor doi bărbați frunțași maghiari, Szell și Wekerle, la palatul din Viena n'au schimbat nimic în situația critică internă. Nicî unul din acești bărbați de stat nu s'au pronunțat despre audiență, s'eu despre criză. Amândoi observă o mare discrețiune asupra celor ce s'au vorbit între ei și Maj. Sa. Din tăcerea acesta se concludă cu drept cuvânt, că rezolvarea crizei nu merge așa de ușor, cum și-au închipuit unii din optimiștii cercurilor politice maghiare.

Se afirmă însă, că misiunea contelui Andrassy nu e terminată încă. Acesta o recunoșce și »Pester Lloyd«. Monarchul scrie acest diar — s'a împrietenit cu ideea de a-se pune în fruntea afacerilor un guvern ce se razimă pe o majoritate coaliționistă, cu menținerea bazei de la 67.

»P. Lloyd« arată mai departe, între cari margini s'ar mișca un astfel de guvern. Coróna n'ar avea nimic de dîs în contra reformei electorale. Separatiya vamală o cunsideră însă, ca o încercare cutezată, pe care însă nu vré s'o împiedece. În ce privește armata, Coróna nicî că vré să audă de concesiuni noue. Ori-ce coalițiune trebuie să fie în clar cu acesta.

Mâne, Duminecă, se va ține o conferență în Budapesta, la care vor participa frunțași de ai partidelor. La conferența acesta va participa și Coloman Szell. Se speră mult de la această conferență și se crede că contele Andrassy, care după conferența de mâne va merge din nou la Viena, va pute să facă monarchului propunerii concrete cu privire la criză.

Alaltăeri s'era partidul independist a ținut conferență. Francisc Kossuth a raportat despre rezultatul audienței sale la palatul din Viena. A spus Kossuth, că de ore-ce partidul n'are majoritate absolută față cu celelalte partide, prin urmare el nu-și pôte realiza decât acele din principiile sale, pentru cari s'ar puté dobîndi în parlament o majoritate absolută.

Monarchul — urmész Kossuth — nu se mai înștréineză așa de mult de ideia teritorului vama independent. Pretinde însă Coróna, ca între Austria și Ungaria să nu se declare rășboiul vama.

Pe terenul afacerilor interne a băgat de sémă, că *Majestatea Sa ar da mână liberă* viitorului guvern, ca să facă reforme privitoare la legea electorală, reforme sociale și administrative și reforme școlăre.

Aceste sunt concesiuni însemnate, la cari domnitorul și-ar da învoirea. Este însă o mare greutate: *cestiunile militare*. Monarchul nu e aplecat a face *nicî o concesiune* pe acest teren.

Pregătirile Turciei.

Diarul »B. H.« primesce din Constantinopol o corespondență mai lungă privitor la pregătirile, ce le face Turcia în vederea isbucnirii, la primăvară, a unui rășboiu cu Bulgaria.

Guvernul turcesc, dice raportul, a băgat de sémă, că guvernul engles e gata a pune la ordinea dîlei cestiunea autonomiei Macedoniei și că călătoria principelui Ferdinand la Berlin stă în legătură cu cestiunea acesta.

În urma acesta cercurile turcesci cred orbiș, că la primăvară va isbucni revoluția macedonenă, care va atrage intervenția comună a Bulgariei și Serbiei, adecă rășboiul turco-bulgaro-sêrb. Bulgarii se fi pregătit revoluția, care, când va isbucni, Bulgaria va declara rășboiul Turciei, Sêrbii vor sări în ajutorul Bulgarilor și vor încerca să smulgă Macedonia de sub jugul turcesc.

Situațiunea în Macedonia a devenit deja fôrte îngrijitoare. În satul Formus-Dere, lângă Dedeagaci, poliția a descoperit un deposit colosal de arme.

Guvernul turcesc face tot posibilul, ca evenimentele să nu-l afle nepregătit. Dînic trimite în Macedonia și la granița bulgară soldați, arme, tunuri, provisiuni și cai. Chiar și în sandjaclul Novibazar Turcia trimite trupe, de temerea unei invasiuni austriace.

Dilele trecute au fost expediate 50 vagoane de cai și 8 baterii cu tir repede la granița bulgară. Tot așa la Salonic. Aici s'au trimis mii de soldați, cari sunt trimiși apoi în Macedonia și la granițe. Munițiunile și soldații sunt transportați și pe corăbii din Asia-mică. La Salonic au sosit săptămăna trecută 52 vagoane cu soldați din rezervă și 50 vagoane încărcate cu muniții. De aici apoi au fost trimise imediat spre Bitolia.

Populațiunea creștină e cuprinsă de mare spaimă, fiind-că *redif-asker-birincii*, cum li-se dice soldaților din rezervă, sunt cei mai turbați dușmani ai creștinilor.

Mai este o versiune, după care Turcia ar vré să profite de ocașiunea rășboiului ruso-japones, pentru-ca să dea o lecție Bulgariei.

Deși scirile despre o apropiată isbucnire a rășboiului între Bulgaria și Turcia se desmint din parte oficială, totuși la bursa

din Constantinopol s'a răspândit dîlele trecute șvonul, că declararea de rășboi se va face cât mai curênd.

SCIRILE DILEI.

— 5 (18) Ianuarie

Produțiunea în favorul »Casei naționale«. Ni-se împărtășese, că comitetul despărțământului I (Brașov) al »Asociațiunii« a decis în ședința sa ținută Mercuria trecută, să aranjeze Duminecă în 20 Februarie v. (5 Martie n.) un *matneu literar și musical* în favorul »Casei naționale« înființate în Sibiu. În chipul acesta se va da ocașiune publicului nostru din Brașov și împrejurime a-și achita, în schimbul unei distracțiuni alese, o datorie de onore față de această nouă instituțiune națională și culturală.

Môrtea unui diarist bucovinean. Din Cernăuți ne vine scirea tristă despre încetarea din viață a lui *Eusebiu Ștefanelli* fiul veneratului archimandrit Juvenal Ștefanelli. Regretatul a fost unul dintre puținii bărbați bucovineni din generațiunea mai tînără, cari cu inimă și entusiasm au luat parte activă la luptele poporului bucovinean din ultimii 10 ani, făcênd parte între puținii diaristi bucovineni, cari cu pana și cu cuvêntul s'au pus în serviciul causei naționale. În timpul persecuțiunilor contra diaristilor români în era Bourignon, E. Ștefanelli a intrat ca membru intern în redacțiunea diarului »Patria«, er după încetarea acestui diar, a semnat, ca proprietar și editor diarul »Deșteptarea« încetat și acesta cu șfirsitul anului trecut.

A avut multe desiluzii în timpul activității sale, a rēmas însă neclintit la postul său și s'a distins printr'un deosebit zel și abnegațiune. Vara trecută a condus biroul presei la serbările de lângă mormêntul lui Ștefan cel mare din Putna. — Odihnescă în pace!

De la societatea pentru fond de teatru român. În săptămăna acesta precum am anunțat, comitetul acestei societăți a ținut ședință plenară în Brașov sub președința d-lui Iosif Vulcan. Dintre membri esterni a fost de față d-l Dr. G. Dobrin din Lugosiu. S'a discutat asupra cererii comitetului Asociațiunei din Sibiu, ca societatea pentru fond de teatru să contribuie la instalarea unei scene stabile în sala mușeului național din Sibiu. Comitetul pe baza raportului membrului Dr. N. Vecerdeș a votat în acest scop suma de 6000 corone sub rezerva aprobării ulterioare a adunării generale. S'a mai hotărît cumpărarea de la erediul lui Ciprian Porumbescu a dreptului de edițiune a cunoscutei sale opere »Craiu nou«, partiura să se tipărescă apoi sub îngrijirea și pe cheltuiala societății. Unul din punctele mai de căpetenie ale ordinei de di a fost și afacerea bursierului societății d-l Z. Bârsan. Comitetul i-a fost cerut acestuia în timpul din urmă, ca în decursul anului acestuia, să facă turneuri prin diferite centre de la noi, aranjând reprezentații cu diletanți, pe cari să-i instrueze pe cât se pôte. La această însărcinare Z. Bârsan a răspuns prin o scrisore prin care a spus că din punct de vedere artistic i-se dă misiune prea grea și că ar dori să aibă 2 — 3 oști actori, în deosebi o damă, care

să fi făcut studii, spre a forma cadrul pentru a se juca teatru în diferite părți. D-l Bârsan a adăogat, că în condițiunile de până acuma n'ar mai puté să servescă societății. Comitetul neputênd satisface dorința d-lui Bârsan, i-a primit cu regret dimisiunea, hotărînd în urma acesta a publica două concursuri de bursieri pentru tinerii ce vor voi să se dedice artei teatrale. În fine s'a decis două premii noue, unul de 500 și al doilea de 300 corone pentru cele mai bune lucrări dramatice de ori-ce gen, ce se vor presenta în decurs de 6 luni. În cât pentru viitorea adunare generală a societății pentru fond de teatru, comitetul a decis ca adunarea să se țină la Sibiu, în urma invitării ce a primit'o de la comitetul Asociațiunei.

Blașiu pentru Brad. La »Fondul Dr. Iosif Hodoșiu« înființat la gimnasiul public român gr. or. din Brad cu scop ca din venitele lui să se dea ajutoare profesorilor de la acest institut la tipărirea de manuale și scrieri literare, la ținerea de prelegeri și disertațiuni, la întreprinderea de excursiuni științifice, cari se vor publica în anuarul gimnasiului, a încurs din Blașiu suma de 900 corone. Intre contribuenți se află Iuniu Brut Hodoșiu, fiul fer. Dr. Ios. Hodoșiu și Dr. Iuliu Maniu adv., cu câte 200 cor.; Ioan F. Negruțiu prof. cu 100 cor.; Dr. Aug. Bunea, Ștefan Pop., canonic metrep., G. Bârbat protop., A. C. D. cu câte 50 cor.; Ioan M. Moldovan preposit, Simion P. Matei canonic metrop., G. Muntean dir. prep. cu câte 30 corone; Gavril Precup prof., Ioan Maior cu câte 20 cor. și alți frunțași.

Serata reuniunii femeilor din Clușiu. cum ni-se șerie, va fi singura petrecere în sesonul carnevalului la Clușiu. Tinerimea universitară, care dă tot concursul său acestei serate mult premitătoare, își rezervă să facă o petrecere în Maiu. La serata musicală, afară de corul universitarilor, e asigurat concursul d-nei *Ana Dr. Morariu*, d-șorelor *Elena și Alexandrina Hossu*, ficele judeului de tablă, Vasile Hossu. O domnișoră, al cărei nume nu vrem să-l tradăm încă, va declama. Serata va avea loc în sala distinsului *Hotel Central*, unde de mult nu s'au mai dat petreceri românești. De musică va îngriji prima capelă din Clușiu, cea a lui Pongrăcz, care esecută cântecele, doinele și dansurile românești cu o măestrie neîntrecută.

† **Lewis Wallace**, general american și scriitor, autorul romanului istoric *Ben Hur* tradus în toate limbile cunște, a murit în Cravfordsville (Indiana) în etate de 78 ani. La început a fost avocat, er în rășboiul civil a ajuns până la rangul de general. Intre anii 1881—1885 a fost ambasador american la curtea turcescă. De la 1885 a practicat avocatura. Romanul său »Ben Hur« e tradus și în românește și a apărut la Blașiu.

Mulțumită publică. La serata dansantă a stud. de la gimnasiu și școla comercială din loc, ținută Miercuri în 2 Faur a. c. au intrat următoarele suprasolviri: D-na Munteanu 16 cor., Familia G. Dima 13 cor., d-na *Alesius* 6 cor., d-nul Dr. N. Vecerdeș 6 cor., d-șorele Sfetea 3 cor., d-nul Dr. V. Saftu 2 cor., d-l Axente Banciu prof. 2 cor., d-na Damian 1 cor., d-nul prof. I. Pricu 1 cor., d-na Maria Popea 1 cor., G. Enciu

prejudiciului barbar. Pe la mijlocul secolului XIX au început apoi să se înființeze pretutindenea case de nebuni, cari apoi s'au diferențiat curînd în sanatorii pentru cei de curînd îmbolnăviți și în ospicii pentru cei incurabili. Astăzi este înlăturat din tratament ori-ce mijloc violent și cămașa sêr scaunul de forță au dispărut pentru totdeuna.

După datele statistice la fie-care mie de indiviți normali se revin 5 bolnavi de psychosă, și din aceștia 20—60% se însănătoșeză.

În Transilvania, pe lângă vechiul ospiciu din Sibiu, s'a înființat de câți-va ani și în Clușiu un ospiciu după sistemul cel mai nou, pavilionar, împreunat cu clinică, unde studenții facultății de medicină fac practică.

Merită să veți acest institut, imi dîse vara trecută părintele Ștefan Roșianu și înșoțit de densus am mers să-l vizitez.

Conduși de asistentul Fabinyi am trecut prin salele a două pavilione, unul de bărbați și altul de femei.

Înainte de a intra însă în pavilion, vedem în curte un pacient, care uda un strat de flori. Era preotul român X.

— Ce mai faci, părinte, îl întrébă d-l Roșianu?

— Bine. Mulțumesc.

D-l Roșianu îi ofere o țigară, pe care pacientul o aprinde și începe să povestescă că acum îi merge mult mai bine și în curînd are să iasă din ospiciu, mai ales că »metropolitul din Blașiu l'a invitat să primescă postul de econom la curtea sa«.

Din aceste din urmă cuvinte am observat, că pacientul nu era încă pe deplin restabilit.

Intrând în pavilionul bărbaților, imediat la ușă ne primesce un pacient, care se recomandă cu totă serioșitatea, spunênd că densus e episcopul Transilvaniei, contele Majlath și voi să-ne dea binecuvîntarea.

Un alt pacient îmbrăcat în uniformă amplexorilor de la căile ferate, mă apucă de pulpană și mă întrébă în unguresce, că cine sunt? Intrebarea era pusă cu atăta solemnitate, încât a trebuit s'o iau de serioșă și m'am recomandat. Vêdêndu-l mai ales în uniformă credeam că-i vr'un supravieghiator, și numai după ce s'a recomandat și el am aflat de cine am onore:

— Eu sunt contele de curînd numit

al Transilvaniei, și scoțînd o patalama cu pecete mare iscălită de contele Tisza, imi dovedi că în adevêr el este »contele Transilvaniei«. Patalamaua i-o făcuse, fresce, asistenții clinice.

— Un lucru însă mă supêră, continuă el. Numirea o am la mână, dêr beneficiul întârzie. Mi-se cuvine de la fie-care casă o coronă de argint și primării însărcinați cu încassarea salariului meu nu-și fac datoria. Te rog să spui primarului din Brașov, că am să-l suspendez, decă nu-mi trimite salariul.

I-am promis că îi voi împlini dorința.

La o masă ședea un domn înalt, uscățiv, în etate de vr'o 55 ani. Scriea o petiție. Lângă el pe masă un teanc de acte.

— Ce scrii domnule? îl întrébă părintele Roșianu românește. Era Român.

— Dêr ia, am nisce procese pentru nisce gâșce și afacerea se află în ultima instanță la ministrul de justiție, Teofil Fabinyi. Un mare mișel!

— Nu mai e Fabinyi ministru de justiție.

— D-ta nu știi ce vorbești, răspunde el. Mai bine știi eu. Fabinyi e ministru!

În pavilionul femeilor o fată drăguță de vr'o 17 ani, Româncă, împletia ciorapi.

— De unde ești?

— De aici.

— Așa! Nu ești de aici. Ești de pe la Huedin, observă d-l Roșianu.

— Da, de pe la Huedin, răspunde ea și puse ochii în pământ, rușinându-se că a fost recunoscută.

Fata era ficea unui preot și se dice că suferă de melancolie din cauza că ar fi părășit'o logodnicul. De sigur se va fi însănătoșat de atunci.

Ultima, pe care am vêdut'o, era o preotêsă.

— Te rog, părinte, fă ceva să mă scôtă de aici. Uite n'am nimica acum. Am scris bărbatului să mă ia și nu-mi răspunde.

Despre dōmna acesta, asistentul care ne călăuzia, încă constată că s'a îndreptat mult față de cum era, și de atunci de sigur se va fi întors la soț și copii.

Am ieșit din ospiciu cu impresii din cele mai mohorâte.

Delalotea.

stud. I. com. 20 b. Venitul curat al petrecerii în sumă de cor. 19.92 s'a dat la fondul mesii studenților. Primescă generoșii donatori cele mai căldurose mulțumite. — *Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov.*

La spitalul civil din Brașov a fost în Ianuarie următoarea mișcare: Bolnavi rămași din luna precedentă 115. Primiți în Ianuarie 217. S'au tămăduit 152, îndreptat 25, decedat 14. Au rămas în spital 141. Dile de tratament 4357. Operațiuni s'au executat 96, între cari 6 obstetricale și 3 ortopedice. Consultațiuni gratuite 273.

Intunecime de lună. Duminecă în 19 Februarie va avea loc o întunecime de lună parțială, vizibilă în Europa, Asia și Africa. Luna plină răsărind la 5 ore 19 minute, după 1 oră 40 minute este vizibilă, adică la 6 ore 59 minute intră în umbra pământului. Pe la 8 ore 5 minute este în 4/10 a diametrului său eclipsată, din care moment întunecimea începe să dispară și la 9 ore 12 minute spectacolul dispăre.

Lupii — în Sibiu. În urma ninsorilor mari din zilele trecute și a gerului, lupii au scoborit de la munte până în hotarul din jurul Sibiului spre a-și răpi hrana. Astfel se spune, că în Dumbrava-mică a Sibiului se ațin mulți lupi. Luni, omenii din Poplaca venind către Sibiu au văcut un întreg ciopor de lupi pe hotarul dintre Sibiu, Poplaca și Turnișor; asemenea și la Bungard au fost văduți lupi pe la șurile de țiglarie, ăr la Gușterita un cerșitor orb a fost sfâșiat și mâncat de lupi. Scirea acésta din urmă, drept, că nu e confirmată, e fapt însă că Marți s'era un flăcău român din suburbiul inferior al Sibiului a fost atacat și mâncat de lupi în livadia Sibiului, cum fapt e și aceea, că o societate din Sibiu în una din zilele trecutului având afaceri în Seliște, de unde s'a reintors s'era. aproape de Seliște a fost atacată de lupi, pe cari numai prin pușcături de revolvere i-a putut face să se depărteze de trăsura la distanță cam de o sută de pași unde s'au pus apoi pe codă și priviau hămesii spre cai și omenii din trăsura. Persoana de la care scim acésta întâmplare spunea, că deosebii unul dintre lupii aceia era așa de mare, cum nu a mai văcut, deși a pușcat destui lupi până acum. — (T. R.)

În afacerea contesei Montignoso s'a adresat marele duce de Toscana contelui Niccolini, unul din șefii aristocrației florentine rămasă credincioasă casei de Toscana, cerând informațiuni asupra svonurilor în cestiunea fostei principese de Saxon. Contele Niccolini a răspuns, că din acele svonuri nu e adevărat nici un cuvânt. Contele îl asigură pe cuvântul său de onoare pe marele duce, că tot ce s'a scris pe socotela contesei nu sunt de cât palavre de servitori. Din Florența se anunță, că doi agenți secreți saxonii au sosit acolo vrând să fure pe principesa Monica. Incercarea însă n'a reușit, fiindcă poliția italiană a prins de veste și a avertizat pe contesa.

Comitetul central al »Asociațiunii« a luat hotărîre, ca adunarea generală a »Asociațiunii« să se țină est-an la Sibiu.

Atentat cu bombe în Moscva. O depeșă din Moscva anunță, că un atentat cu bombe s'a săvârșit ieri contra marelui duce Sergius. Marele duce vizitase muzeul istoric și când s'a reintors spre Kremlin, doi indiviți necunoscuți, cari îl pândiau, au alergat după trăsura și au aruncat sub ea două bombe. Explosia a fost teribilă. Trăsura împreună cu cei ce se aflau în ea a sburat în aer. Unul dintre atentatori a fost rănit. Ambii atentatori au fost deținuți; de asemenea mulți studenți.

Convenire socială. Inteligența română din Dobra invită la convenirea socială împreună cu dans ce va avea loc Sâmbătă în 4 Martie st. n. 1905 în sala de la otelul »Husariu« la 8 ore s'era. Prețul de intrare de persoană 2 cor., de familie până la 3 persoane 4 cor. Venitul curat e destinat școlii române din Dobra.

Comunitatea bisericăscă reformată din K. Vászrhely având de gând să zidescă anul acesta un edificiu mare cu spese de vr'o 150.000 corone, a publicat un concurs. Terminul concursului expirând la 15 Ianuarie s'au prezentat în total 6 planuri.

Aceste planuri au fost examinate de o comisiune compusă din membrii societății inginerilor și arhitecților ungari: Sam. Pecz, profesor la politechnică, Iul. Sándy și Iul. Kapdebó, arhitecți și în ziua de 9 Februarie premiul I. de 500 corone s'a decernat în unanimitate fratilor Gabory, arhitecți și antreprenori din Brașov, recomandându-se tot-odată spre executare acest plan.

Un fratricid de doi ani. Calfa de zidar I. David trăia cu nevasta-sa și cu doi copilași în Clușiu în apropierea fabricii de cărămidă a lui Hellman. Bărbatul se afla alaltăeri la lucru, ăr nevasta-sa s'a dus în piață să cumpere pentru casă câte ceva, lăsând pe cei doi copii singuri acasă. Unul din aceștia, în etate de 5 luni a început să plângă, ăr frate-său de 2 ani vădând că nu mai tace s'a așezat pe fața lui și a ședut acolo, până ce mititelul s'a ogoiat... Când s'a întors mama acasă, a văcut cu spaimă că copilul de la țiftă e mort. Frate-său l'a ogoiat pentru tot-déuna.

Concert. Duminecă 19 Februarie muzica comunală a orașului Brașov va da un concert în sala hotelului »Europa« sub conducerea lui Max Krause. Începutul la orele 8 s'era. Intrarea 60 bani.

Care farmacie va fi deschisă? Mâne, în 19 Februarie de la ora 1 p. m. dintre farmaciile din cetate nu va fi deschisă de cât farmacia d-lui Fr. Stenner Str. Porții nr. 21.

Stössel despre Port-Arthur.

Generalul Stössel, care a sosit la 15 Febr. în Port-Said, și-a continuat la 16 l. c. drumul spre Odessa. Înainte de a părăsi Port-Said, Stössel a făcut nise declarațiuni interesante corespondentului de la ziarul »Standard« asupra capitulării Port-Arthurului.

Capitularea — ăce Stössel — nu se mai putea amâna. De la finele lui Octombrie soldații primiau rațiuni foarte reduse. Fie-care din ei trebuia să se mulțumescă la ăci cu trei funți de pâine și la săptămâna cu 200 gr. de carne de cal. Cei 2000 cai, ce se aflau în cetate când s'a predat, serviau spre scopuri militare și nu se putea atinge de ei. Lipsa de carne era așa de mare, încât la finea lunei Noemvrie chiar și un funt de carne de căne costa 48 copeici.

Nu este adevărat, că imediat înainte de capitulare asediații au primit 7000 tone proviziuni pe vaporul engles »Regele Arthur«. Numitul vapor avea o capacitate totală de 2000 tone.

Scirile, că numeroșe jonci chineșe au isbutit a sparge blocada japoneșă, sunt minciuni, căci din Octombrie până la capitulare n'a sosit în Port-Arthur decât o joncă chineșă, care a adus ouă, pui și câteva depeși din Cifu.

Stössel declară de minciună aserțiunea cuprinsă în raportul oficial japoneș, că la predarea cetății se aflau încă 25.000 capabili de luptă. Adevărul este, că garnisoana număra chiar de la început 19.688 omeni. În ziua predării numai 978 din aceștia mai erau capabili de luptă. În decursul asediului au căcut 200 ofițeri, ăr 600 au fost răniți. E deci o ticăloșie când ofițerii sunt învinuiți de lașitate. În ce privește contingentul soldaților, în ziua capitulării se aflau prin spitale 14.000.

Este neadeverată învinuirea lui Nogi, că în cetate se afla o mare cantitate de muniție. Chiar dacă ar fi fost așa, muniția nu putea fi întrebuințată, deoarece tunurile erau stricate. La finea lui Noemvrie garnisoana nu mai avea decât 6000 proiectile de calibru mare. Șrapnelele se isprăviseră deja la finea lunei Octombrie.

În fine a spus Stössel, că chiar dacă capitula, Port-Arthurul nu se mai putea susține decât câte-va zile.

Țarismul și republica.

Ziarul vienes »Die Zeit« scrie sub titlul acesta:

De la masacrul în masă din Petersburg, presa din toate țările civilizate a luat un ton aspru în contra autocrației ruse. Dér satira cea mai puternică, mai veninosă, mai crudă în contra țarismului a curs tot din condeiul frances. Este numărul din urmă din cunoscuta revistă umoristică parisiană »L'Assiette au beurre«, care nici înainte n'a prea tratat cu mânuși pe monarhii din Europa, dér care de astă dată atacă persoana țarului într'un chip ce cu puțin în urmă nimeni nu l'ar fi crecut cu puțință încă în Franța.

Și este același Nicolae II, care acum opt ani, când a călcat pentru prima oră la Cherbourg pământul Franței, a fost salutat cu o nemărginia în suflete!

Acum caricaturistii din Paris îl presintă ca un furios, laș, stupid, lacom de sânge. Într'un desen țarul e văcut cum declară, cu o figură evlavioșă, dér în adevăr de loc spirituală: »Voi face totul spre a micșora numărul nemulțămiiților.« Alături se ved trupele în marș și trăgând salve în contra masselor populare narmate; dedesupt stă: »Numărul nemulțămiiților e micșorat considerabil.«

La un alt desen analog, textul sună: »Cele două mari victorii ruse: după Hull — Petersburg!«

Întreg numărul e muiat în sânge și venin. Batjocura și înverșunarea ce strigă din el, nu sunt însă numai expresiunea sentimentelor unor anonimi cu suflete aprinse séu zeflemști; nu, sunt strigătul vremii, de o importanță serioșă. Aci vorbesce opinia publică a Franței.

În câți-va ani de când domnesce splendorea dublei-alianțe, aprô se uitase, că dușmănia contra Rusiei și a sistemului de guvernament rusesc, era din vremuri de mai de mult în Franța, și anume, nu nu în ce privește regimul politic rusesc, ci și cel militar. Nu numai Republicanii, ci și autocrații din Apus, uriau pe cei din Răsărit. Napoleon I. a spus, că Moscoviții trebuie alungați înapoi în Asia, ăr în răboiul cramei Napoleon III s'a pus în fruntea Europei. Democrația francesă a fost însă tot-deauna plină de ură în contra țarului.

Numărul din »L'Assiette au beurre« consacrat »țarului roșu«, țarului sângeros, are ca motto câte-va versuri înfrăcitate ale lui Victor Hugo despre țar: »Rusia și Siberia, o țară de tirani, vampirule! Aceste sunt cele două jumătăți ale tristolui țeu imperiu — opresiunea una; calată, disperarea«. Acésta este autentică, vechia, pe jumătate uitată judecată a Franței, a acestei țări în care odinioară Floquet și-a putut deschide porța spre o strălucită carieră politică, prin aceea, că a strigat către țarul Alexandru II când acesta venise la expoziția din Paris: »Vive la Pologne, Monsieur!«

Acest sentiment adevărat a trebuit să fie înăbușit, când după pierderea Alsaciei și Lorenei, setea de revanșă arunca Franța în brațele Rusiei.

Dubla-alianță era o alianță de calcul ori-cât se silise a face să pară că e o căsătorie din dragoste. Din amândouă părțile s'au închis ochii: Franța n'a mai voit să vadă despotismul, ăr Rusia republica. Țarul a lăsat să i-se cânte Marsiliesa și pentru acésta mică jertfă l'au despăgubit din abundență miliardele francese. De atâția ani de zile, autocrația rusă trăese din favoarea și mila bursei din Paris.

Era acesta un câștig real — dér ce avantaj a avut Franța din acésta alianță? Ea credea, că cu banii ei cei mulți a cumpărat sprijinul celei mai mari puteri militare din lume, — o greșală ce nu pôte fi imputată numai Francesilor, căci și Bismarck a făcut-o.

Ilusia acésta a Franței — ilusie ce era a întregii lumi — a fost distrusă prin rezultatul unui an încheiat de răboi, ăr acum e distrusă din temelie.

Din istoria antialcoolismului.

Dr. R. Kraut (Hamburg) a tradus din limba suediană, a prelucrat și editat studiul d-rului Iohan Bergman intitulat: »O privire asupra mișcării antialcoolice în toate țările culte, din timpurile cele mai vechi până în prezent.«

Autorul arată, că Buddha a fost cel dintâi, care a oprit bătura vinului, descrie alcoolismul la popoarele civilizate din Orient, dovedesce, că lumea antică, cu toate casurile dese de necumpătare în ce privește bătura vinului, nu cunoscă o cestiune alcoolică în înțelesul modern al cuvântului, răstornă legenda despre extraordinara patimă de bătura vinului a vechilor Germani, stabilește că breslele cu regulele lor în ale bătutului sunt rădăcina obiceiurilor moderne în acesta privință, ne presintă pustiitorul mers victorios prin totă lumea a alcoolului inventat de doctorii arabi, în formă de rachiu, și arată în tablouri excesele de beție, la cari în veacul al 17-lea se dedeau fără rușine înseși cercurile mai înalte ale societății. Aflăm, că lupta în contra abuzului, dusă de cei mai distinși bărbați ai tuturor timpurilor și cele mai diferite măsuri ale guvernelor, au rămas fără rezultat, până în sfârșit pe la 1830 porni din America o mișcare organizată în contra alcoolului — mișcare ce înflori repede în mai multe state europene.

Conform spiritului științific de atunci, se cerea numai abstenența de la rachiu, și de fapt diferitele asociațiuni au obținut succese remarcabile în contra rachiuului. În urma descoperirilor pe terenul fermentațiunii și a întinderii circulațiunii, consumul berei crește și cu totă propaganda pentru moderațiunea în luarea acestei bături, se dezvoltă alcoolismul prezentului.

Vechile societăți de temperanță cad cu jumătățile lor de principii și pe la 1850 se ivesc în locul lor, pe baza abstenenței totale de la toate băturile spirituoșe, nouă asociațiuni de abstenență, cari în timp relativ scurt ajunseră la o puternică dezvoltare în America de Nord, Anglia, Danemarca, Suedia, Norvegia și Finlanda, aducând cu sine în aceste țări o continuă scădere a consumului de alcool; ast-fel, d. e. Suedia, care la începutul veacului al 19-lea era una din țările cele mai bețive, acum cu cei 320.000 de abstenenți dintre 5 milioane de locuitori, e una din țările cele mai sobre din Europa, ăr Finlanda cu un consum de alcool de 1 litru 84 gr. pe cap și pe an de locuitor, e țera cea mai puțin alcoolică din lume.

NECROLOG. În Hădărău a încetat din viață la 14 Februarie Aureliu Pop. Înormântarea i-s'a făcut la 16 Februarie, 2 ore d. a. în cimiteriul gr. cat. din Hădărău. Îl jălesc părinții și numeroșe rude.

ULTIME SCIRI.

București, 17 Februarie. În colegiul II au venit ieri la alegere 70 scaune. Din acestea 63 au obținut conservatorii, 2 opoziția, balotagiul 5. Resultatul de până acuma al alegerilor se presentă astfel: Din 148 scaune ale celor două colegiuri, guvernamentalii au obținut 133, ăr opoziția coalizată 15.

Londra, 17 Februarie. Agenția »Reuter« anunță, că Japoneseii au bombardat ieri și azi colina Putilov cu tunuri mari de asediu aduse de la Port-Arthur.

Paris, 17 Februarie. »Eclair« primesce din Londra scirea, că între Rusia și Japonia s'ar fi început negocierii pentru inchierea păcii.

Petersburg, 17 Februarie. Generalul Grippenberg a sosit ieri noapte aici. El va fi primit de țarul și probabil, că ărăși se va reintorce pe câmpul de răboi.

Petersburg, 17 Februarie. Locuitorii cartierelor jidovesci au dat o petiție către țar, cerând egala îndreptățire civilă.

Petersburg, 17 Februarie. Telegrame din Moscva anunță, că marele duce Sergiu, unchiul țarului, a fost ucis cu bombe.

POSTA REDACȚIUNEI.

X. Y. Z. Fiți liniștiți. S'au primit toate și se vor publica.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Szenásy Hoffmann & Co.

Magazin de mătăsărie,

BUDAPEST, IV., Bécsi-utca 4. sz.

pentru Sesonul de baluri 1905.

Mare asortiment de stoffe de mătase și gaze, Voile de soie, Popeline brillante și Crepe de chine brillante în toate colorile.

Louisine soie, per metru . . . 95 cr., fl. 1.25 și fl. 1.90

Liberty sublime în toate colorile, per metru . . . 78 cr.

Mare asortiment de rochii flitter, aurii, argintii și negre, precum și rochii de fantazie.

În magazinul de mătăsării:

Szenásy, Hoffmann & Co.

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

recunoscut ca firma cea mai bună și solidă, se află totdeuna cele mai frumoșe nouveautés

La dorință se trimit mostre gratis și franco.

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Februarie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.75
Renta de corone ung. 4%	98.25
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	89.40
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	98.20
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	214.75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	170.—
Renta de hartie austr.	100.25
Renta de argint austr.	100.20
Renta de aur austr.	119.90
Renta de corone austr. 4%	100.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.80
Losuri din 1860.	157.40
Actii de-ale Banței austro-ungar.	16.34
Actii de-ale Banței ung. de credit.	775.—
Actii de-ale Banței austr. de credit	677.75
Napoleonori	19.08
Marci imperiale germane	117.25
London vista.	240.15
Paris vista	95.30
Note italiene	95.45

Nr. 10460—1904.

PUBLICAȚIUNE.

referitoare la contribuirea urcată cu 2% pe anul 1904 pe sēma speselor regnicolare pentru bolnavi.

In urma rezoluțiunii Nr. 43311 1904 a direcțiunii financiare se aduce prin acēsta la cunoștiință publică, că cele 3% statorite drept contribuire pe 1904 la spesele pentru căutarea bolnavilor regnicolari, s'au urcat încă cu 2%.

Consemnările referitoare la acēstă urcare sunt depuse la perceptorat și pot fi luate în vedere de la 20 până la 28 Februarie 1905.

Brassó, în 13 Februarie 1905.

1—1,1850. Oficiul de dare orășenesc.

Unde se mănâncă bine și se bēu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prōspētă dela cep în fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Lista de bucate românescă.

De o cercetare numerosă se rōgă

C. R. GLIGORE CRISTEA,

conducătorul restaurantului.

Contra tusei, regușeli și catarului are efect mai bun

Bombone Pemete

ale lui **RÉTHY,**

se observă că la cumpărare se se cēră espres Bombone Réthy, de orece sunt multe imitații rele.

Un carton 60 bani.

Se cumpărăm numai

RÉTHY Pemete Bombone.

15—0,1517.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

„CREDITUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în ZĒRNEȘȚI.

Domniī acționari ai institutului de credit și de economii „CREDITUL“, societate pe acții, se invită, conform §§-lor 19 și 20 ai statutelor societății, la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ține în ZĒrnești (localul institutului) **Sâmbătă la 4 Martie st. n. 1905.** după amēdi la 1 oră.

Obiectele:

1. Raportul anual al Direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1904 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Alegerea comitetului de supraveghiere cu mandat pe 3 ani.
4. Eventuale propunerī.

ZĒrnești, în 6 Februarie 1905.

Direcțiunea.

Bilanțul cu 31 Decemvrie 1904.

A C T I V A :		Cor.	fil.	P A S I V A :		Cor.	fil.
Căsa în număr		1472	31	Capital social:			
Capital social rate restante		10950	—	800 acțiuni à C 100		80000	—
Cambii de bancă		131813	—	Depunerī spre fructificare		58439	61
Credite personale		20372	—	Cambii de bancă reescomptate		20021	—
Mobilier	C 995.26			Diverse conturi creditore		222	91
după amortisare de	„ 95.26	900	—	Interese anticipate pe anul 1905		2894	10
Spese de fondare	„ 969.70			Profit net		4705	69
după amortisare de	„ 193.70	776	—				
		166283	31			166283	31

Contul Profit și Perderi.

E Ș I T E :		Cor.	fil.	Î N T R A T E :		Cor.	fil.
Interese:				Interese:			
pentru depunerī spre fructificare		1919	21	dela cambii de bancă	C. 7566.74		
Spese:				„ credite personale	„ 490.55	8057	29
Remunerațiuni	500.—			Provisiuni		466	98
Chiria biroului	320.—						
Diverse spese mērunte și porto	600.69	1420	69				
Contribuțiuni.		189	72				
Amortisări:							
din mobilier	95.26						
„ spese de fondare	193.70	288	96				
Profit net		4705	69				
		8524	27			8524	27

ZĒrnești, la 31 Decemvrie 1904.

N. Garoiu m. p.,

președinte.

Ioan Dan m. p.,
membru în direcțiune.

Iancu Mețianu m. p.,

director executiv.

Ioan I. Comșa m. p.,
membru în direcțiune

Nicolau Pană m. p.,

contabil.

Nicolau Guguian m. p.,
membru în direcțiune.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine.

ZĒrnești, la 5 Februarie 1905.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Străvoiu m. p. Ioan Comșa Baiu m. p. Ioan Sperchez m. p. Bucur Mețian m. p.

Ne mai pomenit de ieftin!!

500 Obiecte numai cu fl. 1.85.

1 Ciasornic elegant, care merge 36 ore cu lanț aurit; 1 ac de cravată cu brulant Simili; 1 inel cu petri imit. pentru bărbați și dame; 1 garnitură frumōsă constând din manjete, gulere și nasturi 3% aur-double; 6 basmale de in; 1 Călimăr de nickel cu mehanism engl.; 1 oglindă cu etui pentru dame; 1 Săpun parfumat, 1 Notiz în legat, 20 obiecte importante de corespondențe, 12 condee englese pentru cancelarie și 300 obiecte folosite în casă. Tote la oaltă cu ciasornicul, care singur face bani, costă 1 fl. 85 cr. — Se pot procura cu rambursă séu trimiterea sumei înainte, dela Magasinul de mărfuri

C. GRÜNER Krakau, nr. 84/48.

Cine cumpără 2 Pachete, dau gratis 1 briceag frumos cu 2 tășuri. (2—2)

Ce nu convine se rentorc banii.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zarafu Dumitru Pop, la tutingeria de pe parcul Rudolf a lui Spuderca și la Eremias Nepoții.

Antreprize de pompe funebre E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcānia Stēua Roșie.

Recomandă Onor. public la casurī de mōrte, aședământul séu de înmormēntare bogat asortat în carī tōte obiectele, atât sortele mai de rēnd, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de **marmură**, carē funebre proprii cu 2 și cu 4 cal, precum și un **car funebru** vĒnēt, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se escută **prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de mōrți în străinătate.**

La casurī de mōrte a se adresa la

E. Tutsek.

3—*